

FRA: Forbundsstyret

Organisasjonsutvikling i Norsk Fysioterapeutforbund

Bakgrunn

Landsmøtet 2023 vedtok å sette i gang et organisasjonsutviklingsprosjekt med mål om å legge frem forslag til tiltak for Landsmøtet 2024. Dette for å svare ut hovedutfordringene som ble skissert i 2021, samt vurdere tiltak for å svare ut ytterligere utfordringer som skyldes endringer i samfunnet og i helsetjenesten. Forbundsstyret anbefalte for Landsmøtet at det skulle igangsettes en prosess for å finne gode og effektive tiltak for å videreutvikle og forbedre organisasjonens evne til å håndtere endringer i og utenfor egen organisasjon.

Landsmøtet 2023 fattet følgende vedtak i sak 5.2: «Landsmøtet vedtar at det igangsettes et organisasjonsutviklingsprosjekt umiddelbart. Det settes av 436 000 kroner i revidert budsjett 2024 for blant annet å sikre bred involvering i organisasjonen. Forslag til tiltak i utviklingsarbeidet av organisasjonen legges frem på landsmøtet 2024.»

Fremdrift og handlinger etter Landsmøtet 2023

I sak 120/23 vedtok Forbundsstyret prosjektplan for prosjektet med følgende effektmål og suksesskriterier:

Effektmål:

- Styrke fysioterapeuters rolle gjennom å styrke posisjonen til fysioterapeuter i helsetjenesten
- Øke organisasjonsgraden til Norsk Fysioterapeutforbund
- Legge til rette for at vi kan bli ett forbund for fysioterapeuter i Norge

Suksesskriterier for prosjektet:

- Organisasjonen har felles forståelse for NFFs utfordringsbilde.
- Ulike organisasjonsledd opplever seg hørt.
- Utfordringene som skissert i tidligere organisasjonsprosjekt blir fulgt opp.
- Forslag til organisasjonsendringer fremmes for Landsmøte 2024.

Prosjektet ble organisert med en prosjektgruppe¹, tre referansegrupper² og en styringsgruppe³. Det er brukt 372 500 kroner i prosjektet, hvorav 132 500 til gjennomføringen av møter og 240 000 kroner til utarbeidelse av innsiktsarbeidet ved Agenda rådgivning.

Agenda rådgivning ble engasjert for å innhente ytterlige kunnskap. Funnene fra innsiktsarbeidet ble presentert for Forbundsstyret i juni, og er oppsummert i «Rapport fra prosjektgruppens arbeid». Innsiktsarbeidet gir god kunnskap som kan benyttes også i forbindelse med arbeidet med medlemsrekruttering, medlemservice og medlemsoppfølging.

Rapporten fra prosjektgruppa inneholder også prosjektgruppas analyser og to alternative forslag til løsning med konsekvensvurderinger.

Forbundsstyret vedtok i møtet i juni at styret skulle arbeide videre med et alternativt løsningsforslag. Saken har vært behandlet i Forbundsstyrets møter i august, september og oktober.

Innsiktsarbeid, analyser med tilhørende kostnader

Innsikts- og analysearbeidet ble gjennomført for å sikre god kunnskap om nåsituasjonen for Norsk Fysioterapeutforbund. Det ble gjennomført interessentanalyse, medlemsundersøkelse, fokusgruppeintervjuer med prosjektets tre referansegrupper og intervju med utmeldte medlemmer. I tillegg ble det avholdt møter med administrativ ledelse i Legeforeningen, sjefredaktør for Tidsskriftet og møter med nøkkelpersoner i NFFs sekretariat.

Funnene fra innsiktsarbeidet ble presentert Forbundsstyret i juni, og vil bli presentert for Landsmøtet 26. november. I vedlegg 1 er funn fra innsiktsarbeidet oppsummert i kapittel 4.

Prosjektgruppa la frem sin rapport for Forbundsstyret i juni. Prosjektgruppa utarbeidet en analyse på bakgrunn av tidligere kartlegging, ny informasjon gjennom innsikts- og analysearbeid, diskusjoner i prosjektgruppa, organisasjonsteori, kunnskap om andre organisasjoner, kunnskap om makt og organisasjoner. Analysen dannet grunnlaget for to alternativer for fremtidig organisering av Norsk Fysioterapeutforbund. *Alternativ I - Omfordeling av makt og ansvar* og *Alternativ II - Regionmodell med økt ansvar*. Begge modellene inneholder samme forslag til endring av det som i dokumentet betegnes som fagsøyla.

Forbundsstyret valgte å jobbe videre med et mulig alternativ tre med utgangspunkt i rapporten fra prosjektgruppa. Forbundsstyret legger ikke frem et endelig forslag til modell med

¹ Arbeidsgruppens medlemmer: Jorunn Lunde (prosjektleder), Hans Leo Dagsvik, Jens Fredrik Aas, Kjerstin Fet Vindenes, Steinar Krey Voll, Irene Mårdalen, Marianne Hauger og Kari Bente Sørлие.

² Referansegruppene bestod av i alt 17 ressurspersoner i organisasjonen.

³ Styringsgruppen bestod av Forbundsstyret og tillitsvalgte i NFFs sekretariat.

konsekvensvurderinger for Landsmøtet, men har valgt å legge frem styrets vurderinger så langt styret har kommet.

Om forslagene

De tre forslagene søker alle å finne løsninger som bidrar til økt organisasjonsgrad/flere medlemmer i Norsk Fysioterapeutforbund, styrke fysioterapeutenes posisjon i helsetjenesten, og legge grunnlaget for et samlet forbund for fysioterapeuter i Norge. Prosjektet har også tatt hensyn til utfordringene identifisert i forrige organisasjonsprosess, som behovet for økt samhandling, bedre ekstern kommunikasjon, tiltak for selvstendig næringsdrift, styrking av fagets posisjon, frivillighet i NFF, samt opplæring og kompensasjonsordninger for organisasjonstillitsvalgte.

Organisasjonsendringer alene vil sannsynligvis ikke løse alle utfordringene. Det handler også om arbeidsform, kompetanse og ressursfordeling.

Områder vurdert i alle tre forslagene:

1. Fagsøyla
2. Regionene
3. Yrkestilknytning (yrkessøyla)
4. Delegatsammensetning
5. Sammensetning av Forbundsstyret
6. Samhandling
7. Sekretariatet

Fagsøyla: Alle tre modellene foreslår samme organisering av fagsøyla, men med ulike forslag til frikjøp av leder og finansiering av dette.

Regionene: Regionenes rolle og oppgaver vurderes i alle modellene, med ulike forslag til frikjøp av regionleder og tilhørende oppgaver tilpasset ressursene (100 %, 20 %, 50 % frikjøp/ansettelse).

Yrkessøyla: Det er ulike forslag til endringer i organisering og ressursfordeling for yrkessøyla, inkludert muligheten for å opprettholde dagens organisering og ressurser.

Forbundsstyret: Det foreligger ingen spesifikke anbefalinger for sammensetning av Forbundsstyret. Styret kan være som nå, et delvis representasjonsstyre, eller bestå av "frie" medlemmer.

Delegatsammensetning: Delegatsammensetningen vil følge av endringer i andre deler av organisasjonsstrukturen. Forbundsstyret har drøftet et alternativ der mellomlandsmøtene erstattes med representantskapsmøter med færre delegater.

Samhandling og koordinering: Alle modellene vurderer behovet for frikjøp og ressurser for å sikre bedre samhandling og koordinering.

Sekretariatet: I modell 1 foreslås det å styrke sekretariatet, mens modell 2 foreslår reduserte ressurser. Ressursfordelingen henger sammen med oppgavefordelingen.

Forbundsstyrets vurdering

For at tiltakene vi foreslår skal være vellykket, må de løse de utfordringene som er identifisert, og bidra til at vi oppnår de effektene som er ønsket.

Arbeidet som prosjektgruppa har gjort, er formidabelt. De har gjennomført et innsikts- og analysearbeid som kan benyttes som grunnlag for utvikling utover det å eventuelt skulle endre organisasjonsstruktur. Blant annet har de innhentet informasjon som er til stor nytte i kommunikasjons- og markedsføringsarbeidet til forbundet, samt identifisert forbedringsområder relatert til medlemservice og medlemskontakt. Prosjektgruppen har satt ord på kjente og til dels ukjente utfordringer, samt kommet med tankevekkende og kanskje også oppsiktsvekkende forslag til endringer. De leverte to forslag som danner et særdeles godt grunnlag for å diskutere videre.

Etter at de leverte sitt forslag, har Forbundsstyret jobbet videre med ambisjon om å komme frem til et omforent tredje forslag som kunne være klart for behandling av Landsmøtet 2024. Også her er det gjort et godt stykke arbeid, ikke minst ved å anerkjenne at vi trenger mer tid for å få flere innspill, gjøre konsekvensanalyser og forankre utgangspunktet for potensielle endringer ytterligere.

Å prioritere tiltak er utfordrende, og dette blir enda mer komplisert når det er nødvendig å prioritere ressurser. Et av suksesskriteriene for dette arbeidet har vært at organisasjonsleddene skal oppleve at de blir hørt. Selv om mange har vært involvert i arbeidet i prosjektet, opplever Forbundsstyret at tidsrammen for å sikre gode diskusjoner, i organisasjonen og i Forbundsstyret, ikke har vært tilstrekkelig.

Felles forståelse av utfordringsbilde er et annet suksesskriterium som ble satt for dette arbeidet. Når alle deler samme oppfatning av utfordringen, blir det lettere å utvikle og enes om de gode løsningene. Ulike perspektiver kan føre til forskjellige oppfatninger av hva som er viktigst og hvilke endringer som er riktige. En annen faktor som kan komplisere situasjonen, er manglende kjennskap til hverandres oppgaver og ansvarsområder. For å overkomme disse utfordringene er det viktig med åpen kommunikasjon og samarbeid. Forbundsstyret har derfor valgt å invitere Agenda rådgiving til å presentere innsiktsarbeidet for Landsmøtet. Innsiktsarbeidet gir oss svært nyttig informasjon - ikke bare med hensyn til eventuelle organisasjonsendringer, men også for måten vi arbeider på.

I arbeidet som prosjektgruppen har gjort, har prosjektet fått innspill fra flere tillitsvalgte i organisasjonen. Forbundsstyret mener det i tillegg er viktig at vi får innspill fra delegatene. Dette fordi det er nødvendig at forslag til løsninger er godt forankret i organisasjonen for at vi skal lykkes. Styret ønsker derfor å involvere Landsmøtet i prosessen med å utvikle tiltak i større grad enn det som opprinnelig var planlagt i prosjektet. Vi har gode erfaringer med at delegatene har gjort en betydelig jobb i forkant av og underveis i landsmøtene, og at Forbundsstyret har fått mange konstruktive tilbakemeldinger som har vært nyttige og verdifulle for videre arbeid. Forbundsstyret ønsker derfor å gjennomføre en workshop på Landsmøtet, slik at delegatene kan diskutere, komme med innspill og

kanskje også konkrete forslag slik at Forbundsstyret kan jobbe videre og levere forslag til tiltak på Hovedlandsmøtet i 2025.

Selv om vi nå ser at organisasjonsgraden i NFF blant yrkesaktive er forholdsvis stabil og at inntektene har økt, har også en økt prisstigning påvirket forbundets økonomi. Forbundsstyret er derfor av den oppfatning at det er nødvendig at det gjøres noen endringer i organisasjonen for at vi skal kunne nå de målene som er satt for organisasjonsutviklingen. Styret er derimot ikke sikre på hvilke løsninger som er de beste og inviterer derfor Landsmøtet til å bidra i prosessen. Ved å bygge en felles forståelse håper styret vi lettere finner løsninger som organisasjonen kan enes om, og dermed bidrar til at vi oppnå de resultatene vi ønsker.

Anbefaling til Landsmøtet

Et så stort utviklingsprosjekt som har vart så lenge – vi startet allerede i 2019 - krever gode prosesser og fortsatt involvering av organisasjonen. Forbundsstyret forstår at Landsmøtet er utålmodige og ønsker handling. Samtidig mener Forbundsstyret at det er viktig at Landsmøtet har et så godt grunnlag som mulig for å gjøre sine vurderinger.

For å komme videre på en ansvarlig og god måte, inviterer Forbundsstyret delegatene til å jobbe sammen med styret for å finne veien videre hvor vi bygger en organisasjon som er robust og sterk nok til å møte fremtidige utfordringer.

Forbundsstyret ber landsmøtedeltakerne om å sette seg inn i rapporten fra arbeidsgruppa (vedlegg 1) og Forbundsstyrets vurderinger – modell tre (vedlegg 2). Forbundsstyret ber om at Landsmøtet bidrar til å sette retning og å foreta prioriteringer for det videre arbeidet med å utvikle forbundet.

Forslag til vedtak:

Landsmøtet ber om at Forbundsstyret tar med innspillene fra Landsmøtet i det videre arbeidet frem mot Hovedlandsmøtet 2025.